

**Visitationspredikan på Kyndelmässodagen
+ Karin Johannesson
Norra Hagunda församling 2 februari 2020
Söndagens tema: Uppenbarelsens ljus
Söndagens texter: Tredje årgångens texter**

I onsdags morse inledde vi biskopsvisitationen med morgonbön i Vänge kyrka. Diakonen Birgitta läste en text från Kyndelmässodagen och jag satt och beundrade altartavlan. Motivet är hämtat från stallet i Betlehem. I mitten ser man det lilla Jesusbarnet. Från honom utgår ett ljus i målningen som får det omgivande mörkret att vika. Maria och Josef håller ömt i barnet. De bär fram Jesus precis som de bar fram honom i Jerusalems tempel.

Under altartavlan i Vänge kyrka finns en bibelvers. ”Se, jag bådär eder en stor glädje, som skall vederfaras allt folket.” Orden är ängels hälsning till herdarna på juldagens morgon som den löd i 1917 års svenska bibelöversättning. Idag översätts samma vers med lite andra ord. Ängeln säger: ”Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket.” (Luk. 2:10.)

Herdarna som hörde den hälsningen var med om något mycket speciellt – något som också berör oss om vi tänker efter. Under ett normalt arbetspass ute på fälten lyste plötsligt Herrens härlighet omkring dem. En ängel – en av Gud utsänd budbärare – gav dem vägledning så att de hittade till Jesus och de blev så fångade av sitt möte med Jesus att de berättade vad de hade sett och hört för alla som de mötte. De prisade och lovade Gud precis som våra körer.

Hanna, den 84-åriga kvinnan som vi möter i dagens evangelietext, gör faktiskt precis samma sak som herdarna i julevangeliet. Man kan säga att hon delar deras uppdrag. Hon tackade och prisade Gud när hon fick möta Jesusbarnet i Jerusalems tempel och hon talade om barnet, hon berättade om barnet, för alla som väntade och hoppades på befrielse. Den gamle Symeon berättar också om barnet när han under Andens ledning talar profetiskt och beskriver Jesus som ”ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna”, de som inte var närvarande i templet. I den skarar ingår vi alla.

Både idag på Kyndelmässodagen och under julen firar vi Jesu upplysande närvaro i vår värld. På Kyndelmässodagen firar vi dessutom pingsten på ett föregripande eller profetiskt sätt. Både texterna som vi läser och biskopsvisitationen som vi avslutar idag handlar om hur vi, ledda av den heliga Anden, kan möta Jesus Kristus och berätta om honom för dem vi möter. Hur kan vi bära bud om den stora glädje som strålar ut från Jesus Kristus så att budet och glädjen når hela folket och besestrar det mörkret som omger oss idag?

Temat för biskopsvisitationen har varit ”Varför ska jag plantera mitt äppelträd idag?” Frågan anspelar på ett citat som tillskrivs Martin Luther. Det sägs att han en gång gjöt mod i sina uppgivna församlingsbor med orden ”Även om jorden skulle gå under imorgon planterar jag mitt äppelträd idag.” Ibland uttrycks samma hoppningivande inställning med ett annat citat som passar särskilt bra på Kyndelmässodagen. ”Förbanna inte mörkret. Tänd ett ljus.” Det må vara så att olycksrapporterna duggar så tätt att det verkar som om jorden håller på att gå under. Det kan hända att mörkret omger oss precis som det omger Josef, Maria och Jesus på

altartavlan i Vänge kyrka. Men vi vet att ett enda litet ljus kan lysa upp ett helt rum. Vad kan då inte Jesus, som är världens ljus, åstadkomma?

Den frågan hängde i luften när jag mötte kyrkorådet i onsdags. Vi berättade för varandra om våra vägar in i ett kyrkligt engagemang och då lyftes två bibelord fram som ljuskällor på livsfärden. Båda var skrivna i konfirmationsbiblar. Det ena bibelordet var just Jesu ord i Johannesevangeliet, ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.” (Joh. 8:12.) Det andra bibelordet har med odling och plantering att göra, precis som äppelträdcitatet som tillskrivs Martin Luther. I Guds rike skall vi smida om våra svärd till plogbillar och våra spjut till vingårdsknivar. (Jes. 2:4, Mika 4:3.) Den versen förutspår på ett profetiskt sätt vad som händer när vi inte längre vandrar i mörkret utan har livets ljus. Jesus, ljuset, hjälper oss att skifta fokus från krig och stridigheter av olika slag till de odlingsmöjligheter som vi faktiskt har. Stridsyxor kan omvandlas till trädgårdsredskap.

Alla som har erfarenhet av odling vet att det kan ta ett bra tag innan det kommer upp någonting ur jorden. Vi planterar inte ett fullvuxet äppelträd genom att trycka ner det i marken med en skogsmaskin. Man måste börja med att plantera något mindre – kanske en liten äppelkärna eller ett senapskorn. På sikt kan det lilla bli ett stort och fruktbarande träd om den jordmån som Gud tillhandahåller passar för just vår planta och om Anden ger oss samma tålmodiga uthållighet som Hanna och Samuel visade.

Vid personalmötet i torsdags talade vi om kyrkan som en mullbänk och om jordmånen i Norra Hagunda församling. Precis som ängeln, herdarna, Samuel och Hanna bär vi som är kyrka här och nu på en stor glädje som ska nå hela folket, alla människor. Vad behöver planteras och troget skötas om i Norra Hagunda församling för att glädjen och ljuset ska nå ut till och nå in i människorna här? En sak som vi konstaterade vid personalsamlingen är att kyrkan och Norra Hagunds församling är beroende av eldsjälur. Det behövs brinnande människor som ledda av Anden vågar prova nya möjligheter eftersom de lever i övertygelsen att Jesus Kristus har ett ärende som berör alla och hela världen.

Vid Café Existens i Läby bygdegård berättade jag om karmelitnunnan Thérèse av Jesusbarnet som levde i slutet av 1800-talet. Hon var en eldsjäl med ett brinnande engagemang som hon beskrev som en själatörst, en törst efter själar, en okuvlig vilja att dra in fler människor i kretsen omkring Jesus. Hennes själatörst gjorde henne mycket uppfinningsrik. Hon hittade ständigt sätt att få människor att komma i kontakt med Kristus. Vi som är kyrka här idag behöver vara minst lika uppfinningsrika som Thérèse. En förhoppning som jag har så här vid slutet av visitationen är att ni ska kunna samlas kring några av de kreativa förslag som har dykt upp under de dagar som jag har varit här. Det kan vara filosofiska samtal på Widelake Motors, en konsert i Skogs-Tibble kyrka med rapparen Sebastian Stakset eller något annat som ni tror skulle kunna dra in ytterligare människor i kretsen omkring Jesus.

Under mitt besök här i Norra Hagunda församling har jag hört många av er uttrycka en vilja att vara uppfinningsrika. Ni är öppna för kreativa förslag men ni ger också uttryck för en oro över att det ska bli alldeles för många och spretiga idéer som kommer upp och som sedan ska genomföras samtidigt utan att det finns någon övergripande plan. Precis som mitt valspråk som biskop (som finns på framsidan av gudstjänstgendan) har ni betonat att kyrkan är ett vi,

att vi förkunnar Kristus tillsammans, att församlingen är en gemenskap som behöver samlas kring vissa gemensamma projekt eller fokusområden. När jag har lyssnat till det som ni har sagt har jag tänkt att ni är väl medvetna om att det är skillnad mellan att anlägga sin egen odling hemma i trädgården och att sköta om församlingens åkermark. Hemma kan man plantera efter eget tycke och smak. På kyrkans mark behöver man komma överens om hur plogfårorna ska dras så att det inte blir ett enda mischmasch av plogfårar över hela åkern. Var och en kan inte plöja upp sin egen plogfåra. Dessutom behöver man komma överens om hur evangeliet, det glada budskapet, ska planteras i fårorna och hur bevattningen ska skötas så att det som har satts får möjlighet att växa som det var tänkt.

Det finns en liknande skillnad mellan att tända ljus i kyrkans ljusbärare och att tända ljusen på altaret. Att tända ljus i ljusbäraren är något som vi kan göra eller låta bli att göra som enskilda personer. Om vi väljer att tända ett ljus får vi ofta själva bestämma var i ljusbäraren vi ska placera det. När det gäller ljusen på altaret bestämmer vi inte själva hur många de ska vara eller var de ska stå. Det bestämmer vi istället tillsammans, som gemenskap, som kyrka.

Många av er är ljusbärare som på olika sätt sprider Kristi ljus genom ert engagemang som enskilda personer. Det ni längtar efter som församling är en större samordning kring altarljusen – kring ert gemensamma arbete, er gemensamma bön, det som ni tillsammans ska brinna för och brinna av. En större samordning skulle kunna innebära att uppenbarelsens ljus skulle kunna nå fler människor som sitter i mörker och spanar efter Gud, precis som profeten Mika i dagens gammaltestamentliga läsning.

Lena Rönneberg, som var med i panelen som samtalade vid Café Existens, tyckte att vi som kyrka alltför ofta låter det glada budskapet, som ska nå allt folket, bli en väl förborgad hemlighet som bara några få får chansen att upptäcka. Hennes inlägg fick mig att tänka på en bibelvers i 1917 års översättning: ”Ingen tänder ett ljus och sätter det på en undanskynd plats eller under skäppan, utan man sätter det på ljusstaken, för att de som komma in skola se skenet.” (Luk. 11:33.) Vi behöver tillsammans placera ut altarljusen – våra gemensamma satsningar och prioriteringar – på ett sätt som gör att vi och andra människor mitt i livet kan möta Jesus precis som herdarna, Hanna och Symeon gjorde. Och när vi drar upp våra strategiska planer behöver vi, precis som de, ledas av Anden och lyssna till änglarna, Guds budbärare som visar oss vägen till ljuskretsen runt Jesus. På altartavlan i Vänge kyrka finns ingen ängel avbildad men på Widelake Motors café (inte så långt härifrån) står det faktiskt en stor ängel, vänd mot kyrkan. Den blåser i en trumpet och jag tycker mig höra en tonslinga därifrån som bär bud om en stor glädje för hela kyrkfolket. Det vi gör – det ni gör – spelar roll. Det kan slå rot, växa upp och bära frukt på de mest oväntade ställen.

Ibland behöver vi höra att det vi gör spelar roll för det händer att vi känner oss lika uppgivna som den församling som Martin Luther tröstade med sina bevingade ord om äppelträdet. Jenny Widmark på Samsaskolan i Skogs-Tibble är medveten om det. När hon vid vårt besök där fick frågan hur hon kunde bevara sitt enorma engagemang berättade hon en berättelse. En man gick på en strand och kastade tillbaka de uppspolade sjöstjärnorna i havet. Det fanns tusentals sjöstjärnor och det fick en förbipasserade att fråga om det han gjorde verkligen spelade någon roll. ”För den här sjöstjärnan spelar det roll” svarade mannen och höll upp en

sjöstjärna som han sedan kastade i det livgivande vattnet. Den själatörst som gjorde Thérèse av Jesusbarnet uppfinningsrik ligger i linje med mannens svar. Thérèse tänkte att för den här människan spelar det roll om jag hjälper henne att komma in i ljuskretsen omkring Jesus. Det är inte alltid som var och en av oss kan göra den inställningen till vår men ledda av Anden kan vi som kyrka, tillsammans, tjäna Gud med samma uthålliga och välstrukturerade trohet som Hanna och Symeon visade, till glädje för allt folket.